No. 1947 Zaterdag 7 Mei 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Grondwets-herziening.

Enkele maanden geleden bracht de Commissie voor de Grondwetsherziening in Nederland haar rapport uit over de voorgenomen Grondwetsherziening.

Thans heeft de Regeering aan de hand van dit rapport, haar eigen ontwerp tot verandering van verschillende hoofdstukken der Grondwet ingediend.

Op de voornaamste punten van dit regeeringsvoorstel, vestigen wij met enkele woorden den nadruk.

De voorgestelde wijzigingen zijn voor een deel van zeer ingrijpenden aard.

De regeering heeft voor het grootste deel de voorstellen der Staatscommissie overgenomen. Slechts op enkele punten week zij van de zienswijze der Commissie af.

Zoo neemt zij een ander standpunt in ten opzichte van de voorziening in de troonopvolging, als geen bevoegde opvolger naar de Grondwet bestaat.

Zoo eenigszins mogelijk moet de monarchie gehandhaafd blijven en dus moet in bedoeld geval een *Konings keuze* plaats hebben.

Elke vingerwijzing in de Grondwet naar een anderen vorm van Staatsregeling is volgens de regeering in een constitutie als de onze misplaatst.

Aan het *referendum* kent de regeering niet dezelfde waarde toe als de Commissie. Zij wenscht het alleen, onder zekere omstandigheden, toe te laten bij herziening der Grondwet.

In afwijking van de Commissie meent de regeering het voorschrift, dat alle wetsvoorstellen naar den *Raad van State* moeten om advies, te moeten handhaven. Zij stelt op deze adviezen hoogen prijs en zou niet graag meewerken tot een voorstel, dat, naar haar meening, het aanzien van den Raad van State zou verminderen.

Een zeer belangrijke aanvulling van de voorstellen der Commissie stelt de Regeering verder voor ten aanzien der *Koloniën*.

Zoowel wetgeving als bestuur wil zij zooveel mogelijk leggen in handen van in Indië zelf zetelende lichamen en overheden en aan de Indische bevolking wil zij een zoo groot mogelijken invloed op en aandeel in de sammenstelling dier lichamen toekennen.

Met groote voldoening kan het voor stel begroet worden om ook voor de *Eerste Kamer* een verkiezing volgens het *evenredigheidstelsel* in te voeren.

Nu én voor de Tweede Kamer én voor de Provinciale Staten én voor de Gemeenteraden het stelsel van evenredige vertegenwoordiging is ingevoerd, bracht de consequentie mee, dat dit stelsel ook op de Eerste Kamer werd toegepast.

Wij wijzen verder nog op de opening van de mogelijkheid om de tijdroovende *begrootingen* om de twee jaar te behandelen, om bij de rechtspleging een ruimere plaats toe te kennen aan de *teekenrechtspraak*, en om te komen tot de instelling van andere *publiekrechtelijke lichamen* met verordende bevoegdheid dan de thans in de Groedvet erkende.

En ten slotte constateeren wij dat de Regeering overal de mogelijkheid voor het houden van godsdienstoefeningen buiten gebouwen en besloten plaatsen wil openen. Het bekende processieverbod zal dus worden opgeheven.

De Troonopvolging.

In zake de troonopvolging staat de Regeering met de Staatscommissie op het standpunt, dat de *monarchale staatsvorm een zegen voor ons land* mag genoemd worden, zoolang althans behoud van een *waarlijk nationaal koningschap* mogelijk is. Daarom is, zoo eenigszins mogelijk, onze bestaande staatsinrichting te handhaven. al dienen, gelijk de Staatscommissie terecht opmerkt, van de troonopvolging uitgesloten te worden zij, die geen zekerheid bieden, dat zij onze nationale gevoelens deelen en met onze inheemsche toestanden voldoende vertrouwd zijn. Art. 13 in den voorgestelden meer beperkten vorm neemt de Regeering dan ook over, evenals de schrapping van de artt. 14 en 15.

Daarentegen plaatst Zij zich op een ander standpunt, wanneer ons volk mocht komen te staan voor de gebeurlijkheid, dat geen bevoegde opvolger naar de Grondwet bestaat. Voor dat geval moet, naar haar meening, zoo eenigszings mogelijk de monarche gehandhaafd blijven en dus een Koningskeuze geschieden. Elke vingerwijzing in de Grondwet naar een anderen vorm van staatsregeling is in een constitutie, gelijk de onze, misplaatst. Wordt men dien weg opgedreven, omdat het metterdaad onmogelijk zou blijken de monarchie te handhaven, dan openen de bepalingen van het XIde hoofdstuk der Grondwet daartoe de mogelijkheid. Dan zal niet 'n volkstemming met abstracte begrippen tot inzet, maar een behoorlijk voorbereide Grondwetsherziening moeten breken met hetgeen thans tot de heilzaamste bepalingen ouzer constitutie behoort. In dezen gedachtengang is geen plaats voor een wijziging van de artt. 20 en 21 gelijk de Staatscommissie zich dacht, welke trouwens op zich zelve vele bezwaren zou oproepen.

De Koloniën.

De regeering wil een waarborg in de Grondwet vastleggen ten aanzien van de hervormingen, die zij beoogt n.l., dat zoowel wetgeving als bestuur ten aanzien van de inwendige aangelegenheden zooveel mogelijk moeten worden gelegd in handen van in Indië zelf zetelende lichamen en overheden en dat aan de aldaar gevestigde bevolking een zoo groot mogelijke invloed op en aandeel in de samenstelling dier lichamen moet worden toegekend.

Daarom wordt voorgesteld, de tegenwoordige artikelen 61 en 62 der Grondwet te vervangen door een drietal artikelen, waarbij:

1. onderscheiden wordt tusschen wetgeving en bestuur (thans beide begrepen onder het „opperbestuur in artikel 61);

2. de gouverneur-generaal van Nederl. Indië en de gouverneurs van Suriname en Curaçao uitdrukkelijk worden belast met de uitoefening van het algemeene bestuur, voor zoover niet bij de wet bepaalde bevoegdheden aan den Koning zelf zijn voorbehouden;

3. de regeling van inwendige aangelegenheden der koloniën slechts door den Koning zal kunnen geschieden voorzooveel betreft de onderwerpen, door de wet aan te wijzen;

4. met uitzondering van de aldus voor regeling door den Koning aangewezen onderwerpen en behoudens de bevoegdheid van den wetgever hier te lande, welke onveranderd blijft, de regeling van de inwendige aangelegenheden der koloniën wordt overgelaten aan aldaar gevestigde organen;

5. aan dien wetgever de bevoegdheid wordt gewaarborgd om de door de evenvermelde organen vastgestelde verordeningen op grond van strijd met de Grondwet, met de wet of met het algemeen belang te vernietigen.

Gelijkstelling van man en vrouw.

Bij de uitlegging van bepalingen, waar eischen worden gesteld voor het bekleeden van ambten of het uitoefenen van bevoegdheden dan wel verplichtingen aan ingezetenen worden opgelegd, heeft de Grondwet daarbij steeds mannen en vrouwen gelijkelijk op het oog. Dit geld in het bijzonder ook van de voorschriften in zake de troonopvolging, natuurlijk tenzij met zoovele woorden het tegendeel is vastgelegd.

De artikelen der Grondwet,

Hieraan wordt ontleend:

Hoofdstuk II.

Voorgesteld wordt (art. 13) de troonopvolging, bij gebreke van mâle par mâle descendenten, te beperken tot

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Met ouwe trouwe „*Swan*" in mijn rechterhand, met blanco folio-vel op mijn rechterknie, met prangend touwtje om mijn rechter groote teen, met mijn rashond *Teddy* vliegenhappend aan mijn rechterzij, zit ik peinzend te turen door 't nu van hemeldouche tranende raam in 't frisch jeugdig groen van 't Mondi-afor'sche landschap.

Er zijn menschen die Curaçao heel mooi vinden, maar alleen als 'n paar wolkbreuken als omgewipte reuzewatertanks op onze dorre landouwen zijn neergeklaterd.

Ben 't weer heelemaal niet eens.

Waarom moet iets groen zijn, om aanspraak te kunnen maken op mooiigheid?

Heb 'n derde klas-broek, 'n rijbroek, wier snit nog immer de high-life-tailor verraadt, maar door haar smaragdigheid al menig Willibrordsche hamelgeit, tuk op 'n lekker hapje, heeft doen watertanden.

Waarom omspant die pantalon mijn oud-Belgisch legerzadel slechts, wanneer ik galoppeer op en neer naar de mij omringende negerdorpen, en zie je me nooit in dien groenen tweepijper, als ik klepper naar stad of naar salon-fähige menschen?

Alleen en heelemaal alleen, omdat ze groen is. Trek zelf nu maar de conclusie.

Ik vind Curaçao mooi, ook al heeft 't maanden lang niet geregend.

Dat terra-cotta-achtige van z'n met cactus en dividivi doorzaaid golvend terrein, die sobere schoonheid van z'n wild-woeste rotsnatuur, dat wondre clair-obscur door 't opaal tropisch zonnespel op berg en dal en heuvelkling, heusch, Curaçao is mooi, ook zonder groenend groen.

Zoo ook vind ik Holland mooi, niet alleen in den zomer, maar ook in den winter.

't Is waar, als stadsmensch ben je daar zoo gauw niet achter, vooral niet in Rotterdam, maar dan moet je gaan wonen op de Diergaardesingel, waar je natuurlijk 't uitzicht op dien lusthof, op dat Eden hebt, dan wordt je aestetisch gevoel zelfs nog bij de felste kou weldadig aangedaan, telkenmale je schouwt door de ontdooide spiegelruit.

Dat uitzicht beschrijven kan ik niet, omdat 't gewoonweg onbeschrijfelijk mooi is, maar ik krijg er binnenkort 'n foto van, kom dan maar 's kijken; wat keuvelen echter over de Rotterdamsche Diergaarde dat doe ik wel graag.

Goddank, eindelijk ben ik waar ik wezen wil.

* * *

Heb in Rotterdamsche „*Artis*" 'n stuk van mijn jeugdleven doorgebracht, neen, niet achter de tralies. Dacht U dat soms?

Eerst als baby in mollige bakerarmen. later in deinend kinderwagentje, nog later bengelend als broekemannetje aan de hand van moeder, groote zus of kindermeid.

Beestenlucht scheen me goed te doen, want ik groeide als kool. Van die melk- en papperiode kan ik me echter nog maar weinig herinneren, maar wel van die jaren, waarin je zomers in brandschoon gestoken wit dril, en met brandschoon gepoetste facie en handjes en schoentjes naar de Diergaarde toog, en je er na een uur of wat weer uitstapte, 'n moriaan van top tot teen.

Ik schijn in die dagen erg bewegelijk geweest te zijn.

Ben natuurlijk bij aanvang van mijn pas versnoept verlofjaartje, weer dadelijk lid geworden van de z. g. n. „*Diegaaie*" mijner jeugd.

Heb toen in mijn eentje met piëteit al die verschillende plekjes nog 'ns bezocht, waaraan voor mij 'n mengelmoes van droevige en blijde herinneringen vastzaten.

Zoo heb je daar 'n mooi beschut hoekje aan den achterkant van de Soos, dicht bij de keukens, waar 't altijd zoo lekker rook.

Heb op dat bewuste plekje menigmaal.... enfin, rendez-vous gespeeld, ik kan 't heusch niet euphemistischer uitdrukken.

Dat kwam zoo: ging nu en dan 'n eindje sigaar zoeken op 't terras. en vergaarde tegelijkertijd uit steenen pot 'n paar roodkoplucifers. Dan verdween ik, de wereld te rijk, achter de Soos in mijn wigwam; wreef vuur op mijn spannend broekje, en begon vervaarlijk te puffen.

Na 'n minuut of 3 zoog ik zoo hard al niet meer, als poudre de riz werden mijn rooie koontjes, 't koude zweet brak me uit, ik ga dood, rilde ik, de maag „looping the loop" 'te, brrr, zei ik met 'n vies gezicht, en ik was weer zoo frisch als 'n hoentje.

Zóó heb ik rooken geleerd.

Dat ik in die vuile eindjesjaren geen infectie heb opgeloopen, is me nu nog 'n raadsel.

Zat verleden jaar, 't was 'n feeërike herfstochtend, 'n kleintje koffie te drinken, op datzelfde societeitsterras.

Toen dauwde 't ineens op me neer, hier, ja hier, op deez' identieke plek waar ik nu zit, sloeg jaren hèr iemand tegen de wereld, wiens val mij tienjarige indertijd veel angst en kommer baarde.

Dat was zóó.

Liep krijgertje te spelen met 'n vrindje, verrukkelijk tusschen al die stoelen en tafeltjes, maar 't was tegen 't reglement, want kinderen onder 16 jaar mogen daar zonder geleide geen voet zetten.

We renden als jonge hazenwinden en amuseerden ons dol.

Kellner beladen met blad vol kopjes en glazen en borden komt statig den hoek omgestevend, en vóór de stakkerd goed weet wat er met 'm gebeurt, zijn twee kleine roodbezweete blazende jongens met 'n 80 K.M.-vaart tegen 'm opgetornd, en ligt ie te spartelen te midden van 'n bierglas, en 'n chaos van scherven en warme kadetjes.

Toen nam ik mijn spurt in omgekeerde richting.

Heb nooit van mijn leven zoo geloopen.

Bij struisvogelhokken remde ik, want dikke buik van Kruiskade-portier bolde reeds door 't bij den uitgang bladerloos boschaadje.

Dag Meneer Stroom, zei ik bijzonder vriendelijk, wippend mijn naar bier riekend petje.

Dag, Jantje, knikte de niets vermoedende dikzak, en nu dan nog 's wantrouwend omkijkend, stapte ik fluitend naar huis.

Maar....... den volgenden middag gleed er 'n groote brief van de Diergaarde-directie in onze brievenbus:

„Wegens — zie 't crimineele feit „hierboven — wordt aan den jonge„heer Jan Paul de toegang tot de Dier„gaarde voor 3 maanden ontzegd, vol„gens artikel zooveel voor f 3 beboet, „en verzocht daarenboven idem zoo„veel te voldoen, zijnde de helft van „de onkosten van 't gebroken servies".

Toen mijn hoogst ernstig kijkende vader me dat voorlas, barstte ik opeens los in 'n spontaan: „Dat is gemeen!"

Zeg Jantje, kalm 'n beetje! 't Staat je heelemaal niet, om nu nog zooveel praats te hebben. Wat is nu gemeen?

„Ja, van die Henri, van dien jongen, die me verraden heeft. Als ze mij gepakt hadden, dan hadden ze me halfdood kunnen slaan, maar nooit had ik z'n naam genoemd." Dat scheen in te slaan.

het tweede geslacht uit den laatstoverleden Koning gesproten en lineale opvolging met representatie uit te sluiten.

Artt. 26 en 30: De dochter des konings, die de vermoedelijke troonopvolgster is, verkeert in gelijke omstandigheden als de Prins van Oranje, zoodat financieele gelijkstelling geboden is.

Mocht zich het uitzonderingsgeval voordoen, dat de geboorte van een Prins van Oranje haar het recht op den troon ontneemt, dan ware het onvoegzaam haar alsdan het eenmaal toegekende inkomen te ontnemen.

Vrijstelling van de Koningin-Weduwe gedurende haar weduwelijken staat van personeele lasten ligt in dezelde lijn als de verdere aanvulling van art. 26.

De Regeering acht dan ook deze uitbreiding van de voorstellen der Staatscommissie eisch van consequentie.

Art. 31, 41, 42, 46 en 74: Het is redelijk om ook uit anderen hoofde dan geldelijk de dochter des konings, vermoedelijke troonopvolgster, gelijk te stellen met den Prins van Oranje.

Art. 42bis: De mogelijkheid, dat de koning, bijv. ter wille van een reis naar een der koloniën of het buitenland, dan wel uit gezondheidsoverwegingen, zich tijdelijk moet onttrekken aan de waarneming van het koninklijk gezag, mag de Grondwet niet onvoorzien laten.

Tweejaarlijksche begrootingen?

Art. 124. De begrootingsarbeid pleegt, vooral in de Tweede Kamer, van zoo omvangrijken aard te zijn, dat de vraag kan rijzen, of het wel verantwoord is, telken jare zooveel tijd daarvoor beschikbaar te stellen. De voorgestelde bepaling beoogt, den wetgever vrijheid te laten het tijdperk voor hetwelk de begrooting geldt, (thans 1 jaar) tot twee jaar te verlengen.

Hoofdstuk VI.

Art. 170: In het eerste lid van dit artikel zijn, als aanvulling van 't voorstel der Staatscommissie, de woorden „wordt toegelaten", vervangen door „is vrij", om duidelijk te doen uitkomen dat men hier staat voor een recht, waaraan niet mag worden getornd. De regeering stelt verder voor een andere redactie van het tweede lid, waardoor de mogelijkheid wordt geopend voor het houden van godsdienstoefeningen buiten gebouwen en besloten plaatsen.

Art. 172. „De koning waakt, dat alle kerkgenootschappen zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat", wil de regeering laten vervallen, omdat de daarin vervatte bepaling hare practische beteekenis verloren heeft en aanstoot geeft.

Evenredig kiesrecht voor de Eerste Kamer.

De voornaamste wijzigingen zijn vervat in de voorgestelde artikelen XII en XIII, waardoor in de Kieswet en de Provinciale wet de bepalingen zullen worden ingelascht, noodig om te voorzien in het geval dat ontbinding van de Provinciale Staten plaats vindt en om het stelsel van evenredig Kiesrecht voor de Eerste Kamer in toepassing te brengen.

Het personenstelsel wordt voor de verkiezing der Eerste Kamer vastgesteld.

De Regeering meent echter in tegenstelling met de voorstellen der commissie voor Evenredig Kiesrecht, dat er geen bezwaar bestaat aan de stemmen in elke provincie verschillende waarde toe te kennen, al naar gelang van het quotient dat verkregen wordt indien men het aantal Staten-leden deelt op het aantal inwoners.

Het tijdstip der verkiezing.

Het spreekt van zelf dat als de voorgestelde bepalingen tot stand komen, zoo spoedig mogelijk, een Eerste Kamer zal zijn te kiezen op de basis van het nieuwe stelsel. Aangezien de Tweede Kamer, naar alle waarschijnlijkheid zeer kort voor de tweede lezing van de Grondwetherziening opnieuw zal zijn gekozen, moet de verkiezing van de nieuwe Eerste Kamer een jaar worden uitgesteld.

Dat de Provinciale Staten aftreden in hetzelfde jaar als de door hen te te kiezen Eerste Kamer, is noodzakelijk, zal niet de mogelijkheid bestaan dat deze Kamer wordt samengesteld door kiescollegies, welke zeer spoedig kunnen blijken het vertrouwen van de kiezers te hebben verloren.

Intusschen is het waarschijnlijk, dat in casu deze aftreding zal samenvallen met den gewonen afloop van het mandaat in 1913.

De waarde der stemmen.

Aan wat de Mem. v. Toelichting te dezen zake vermeldt zij nog het volgend ontleend:

Art. 113b: Elke stem geldt, naar gelang der provincie waar zij is uitgebracht, voor het volgende aantal stemmen. Noord-Brabant 11, Gelderland 12, Zuid-Holland 20, Noord-Holland 17, Zeeland 6, Utrecht 8, Overijsel 9, Groningen 8, Drente 6 en Limburg 10. De getallen, in het vorig lid genoemd, worden telkens na de bekendmaking der uitkomsten eener openbare volkstelling herzien.

Deze cijfers zijn ontleend aan de bevolkingscijfers op 1 Jan. 1920.

Een overzicht van de bestaande artikelen der Grondwet, voor zooveel in de door de Staatscommissie of de Regeering voorgestelde wijzigingen begrepen, met deze wijzigingen is als bijlage aan de Memorie van Toelichting toegevoegd.

Vergoeding Kamerleden.

Artikel 89. — De schadeloosstelling van de leden der Tweede Kamer wordt bepaald op f 5000. Voor den Voorzitter f 10.000. Verder wordt voorgesteld als vierde lid van dit artikel toe te voegen: „Als de weduwen en weezen van Kamerleden of gewezen Kamerleden, aan wie pensioen is verleend, kan pensioen verleend worden volgens regels door de wet te stellen. Verder wordt voorgesteld om aan aftredende leden der Tweede Kamer een pensioen te geven van f 150's jaars (thans f 100 's jaars) voor elk jaar, gedurende hetwelk zij zoo voor als na de totstandkoming dezer bepaling lid der Kamer waren, tot maximum van f 3000 (thans f 2000).

KOLONIALE RAAD

Ontwerp-verordening houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Algemeene beschouwingen.

Ook ondergeteekende komt het zeer wenschelijk voor, dat er in de Willemstad een degelijke schoonmaak en opruiming wordt gehouden. Dit zal echter *veel* geld kosten.

De post arbeidsloonen voor den reinigingsdienst van f 18.000 voor 1921 voorgesteld, werd door den Kolonialen Raad verlaagd. Uiteraard is deze post dus nu reeds ontoereikend. Hieruit zullen dus voor het gewenschte doel geene uitgaven gedaan kunnen worden.

Waar hier een algemeene schoonmaak campagne voor eens bedoeld wordt, waarvan noch de grenzen noch de kosten vooruit te bepalen zijn, zal het zeer moeielijk zijn om direct aan de wenschen van den Raad gevolg te geven.

Voorloopig zal overgegaan worden een plan te maken, hoe gewerkt dient te worden, waarbij het slechts mogelijk zal zijn zeer globale ramingen te maken voor kosten, welke ramingen spoedigst mogelijk in een wenschelijkheidsbegrooting zullen worden neergelegd en aan den Raad ter goedkeuring aangeboden.

Intusschen doet de reinigingsdienst alles wat hem mogelijk is de stad schoon te houden. Rattenvallen worden op vele plaatsen uitgezet. Gevangen ratten worden op het laboratorium onderzocht, terwijl verscheidene pakhuizen en schepen worden uitgerookt.

Artikelen.

Ad. art. 19. Ondergeteekende is het eens met die leden. die opmerkten dat het belang van den openbaren gezondheidsdienst opweegt tegen het kosten-bezwaar voor particulieren.

Inderdaad zullen de bestede gelden voor de belanghebbenden niet anders dan voordeel opbrengen.

Zoonoodig zal de gezondheidsdienst er voor zorgen, dat winkels en bergplaatsen ontsmet worden. Daartoe bepaalde tijden vast te stellen komt ondergeteekende niet noodzakelijke voor.

Ontwerp-verordening regelende de uitoefening der genees-, heel- en verloskunde.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Ad. artt. 1 en 2. Het werd wenschelijk geacht deze twee artikelen tot één te vereenigen.

Enkele leden zagen gaarne nog een voorschrift opgenomen, volgens hetwelk gelegenheid wordt opengelaten voor hen, die komen van een school, welke niet op den door den Gouverneur vast te stellen lijst voorkomt, om hier examen te doen.

Tegen dit laatste, n.l. het openen van gelegenheid tot het afleggen van examen, werden bezwaren geopperd, aangezien, blijkens de toelichting, degenen, die het examen zouden moeten afnemen, zich over het algemeen daartoe onbevoegd achten. Door de voorstanders van het examen werd hierop aangemerkt, dat dit argument toch wat van zijn waarde verliest, indien examens als apotheker, tandheelkundige en vroedvrouw hier kunnen worden afgelegd.

Ad. art. 3. Een lid vond het principe, dat aan dit artikel ten grondslag ligt, niet juist, daar men toch al het mogelijke dient te doen om een voldoend aantal doktoren te hebben, weshalve de toelatingsvoorwaarden zoo pratisch mogelijk behooren te luiden en de traktementen evenredig moeten zijn met de eischen.

Hiertegen werd op gemerkt, dat er geen bezwaren kunnen bestaan tegen deze bepaling, indien daarvan slechts een verstandig en spaarzaam gebruik gemaakt wordt

Ad. art 7. Het kwam noodig voor ook de vroedvrouwen,die in Suriname bevoegd zijn, hier toe te laten, evenals zulks met de Surinaamsche geneeskundige het geval is.

Aanvulling van dit artikel met een bepaling als art. 3 voor de geneesheeren bevat, scheen wel gewenscht, vooral met het oog op de buitendistricten, die anders wellicht van vroedvrouwen verstoken zouden blijven.

Ad. art. 8. Door een lid werd de vraag gesteld of het niet teveel geeischt is van de vroedvrouwen: lezen, schrijven en de beginselen der rekenkunde

Verscheidene leden vonden dit niet.

De bedoeling is dien stand op te heffen en dus moet men wat eischen

Ad art. 12. De vraag werd gesteld of dit artikel niet in strijd is met den ambtseed, welke de vroedvrouwen moeten afleggen, welke vraag in verschillenden zin werd beantwoord.

Teneinde echter alle mogelijke strijdvragen af te snijden werd het algemeen raadzaam geacht in het artikel zelf met zooveel woorden op te nemen, dat zij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst „met inachtneming van haar ambtseed" alle door hem gevraagde inlichtingen met betrekking tot de uitoefening van *haar* beroep geven.

Ad. art. 13. De hierbedoelde schorsing en ontzetting wilde men liever aan den kantonrechter, met beroep op het Hof v Justitie zien overgelaten voor wien de behandeling der zaak met gesloten deuren kon plaats hebben.

Daar snel ingrijpen wel noodig kan zijn, moet de Gouverneur tevens bevoegd verklaard worden de betrokken personen voorloopig te schorsen.

Ad art. 16. Men gaf in overweging hier achter het woord „verloskundigen" te voegen de woorden „en vroedvrouwen."

Klassikaal Onderwijs.

In de Onderwijswet van 1806, ontworpen door A. VAN DEN ENDE, welke wet tot 1857 van kracht bleef, werd voor de Nederlandsche Scholen *klassikaal* onderwijs voorgeschreven. Vóór dien tijd gaf men *hoofdelijk* onderwijs. Dat wil zeggen: er zaten in éne en dezelfde klas dertig, tot honderd, zelfs ook meer, leerlingen: en die leerlingen waren niet allen even ver of van betrekkelijk gelijke ontwikkeling en van eenzelfde bevattingsvermogen, zij waren ook dus van verschillende leeftijd: en ieder werd op zijn beurt voortgeholpen: de een met lezen, de ander met schrijven, een derde met rekenen en zoo voort, alles door mekaar, terwijl de anderen hun lessen aan het voorbereiden waren, de „motorische" hun been zwaaiden, de „acoustieke" hardop lazen, of de lettergrepen die zij uitspraken op de bank meetikten om ze gemakkelijk „erin" te kijken. We kunnen 't ons niet voorstellen meer, wat voor verwarring, wat voor geraas er heerschte en welk tijdverlies er geleden werd.

Maar zooals gezegd, van 1806 af hield dat in ons land op: het onderwijs zou *klassikaal* zijn: die leerlingen bijeen die door leeftijd, bevattingsvermogen en ontwikkeling aan mekaar zoowat gelijk zijn: samen kunnen zij een en hetzelfde onderricht volgen: zij hebben meestal dezelfde moeilijkheden: orde en tucht zijn gemakkelijk te krijgen en te handhaven.

Waar en van wie heeft men dat in Nederland geleerd? vraagt de *N. E.*

Op bldz. 68 van: *De l'Instruction publique en Hollande*, par VICTOR COUSIN, Pair de France, Membre de l'Institut et du Conseil de l'Instruction Publique, Directeur de l'Ecole Normale, Paris, Levrault- 1837 staat: „De Heer L'ANGE (Schoolopziener en Evangeliebedienaar) was in 't vorig jaar naar Parijs gekomen en had niet nagelaten een aantal lagere scholen te gaan bezoeken. Hij had het gedurig over de gebreken, die onze scholen van onderling onderwijs (d.i. waar de oudere leerlingen de jongeren leeren) aankleefden, maar hij, die uitteraard moeilijk te bevredigen was, gaf toe, dat hij scholen had gezien van de Broeders van de Christelijke Leer, die zeer goed liepen en ook uitstekende uitslag gaven, doordat ze gelijktijdig (klassikaal) onderwijs waren. Het was belangwekkend te hooren, hoe te Amsterdam een katholiek (Inspecteur Schreuder), een Evangelisch Dominé, een Quaker en een Philosoof eenstemmig waren in het prijzen van die arme Broeders, welke zonder geraas zooveel goed doen en die een nieuw soort dweepzucht vergeefs te smoren zoekt door hun den naam van Broeders Ignorantijnen te willen geven."

Daaruit blijkt hoe wij ons klassikaal onderwijs kregen van Frankrijk, met name van de Broederscholen gesticht door Dr. JAN BAPTIST DE LA SALLE.

Die dokterstitel is niet zijn voornaamste. Op 24 Mei 1900 gaf Z. H. Leo XIII hem den titel van Heilige, hem in de St. Pieter ten aanhoore van 60.000 aanwezigen opgenomen verklarend onder de Heiligen onzer Roomsche Kerke Gods.

Zijn leven (30 April 1651—7 April 1719) is in 't Nederlandsch uitgegeven door Br. Prudentius, Directeur eener R. K. Normaalschool en Leeraar in Opvoeding en Onderwijs.

Vroeg reeds ging Jan Baptist, wiens ouders tot een der voornaamste families van Reims behoorde, in den geestelijken stand en werd hij kanunnik der hoofdkerk van Reims. Intusschen studeerde hij gestadig door en kreeg in 1669 den graad van *Maitre des Arts*, meester in de vrije kundigheden. Te Parijs studeerde hij verder, wonend in 't Seminarie van St. Sulpice: 't was in 1672 echter met die studie gedaan, want door den dood zijner beide ouders kwam hij te staan voor de opvoeding zijner jongere broeders en zusters en voor de regeling der huishoudelijke zaken. Zijn roeping leed daardoor niet: integendeel voor zijn latere levenstaak werd hij meer en meer er door gevormd: in 1678, den 9en April werd hij priester: in 1681 doctoreerde hij.

„De heilige De la Salle verloor al vroeg 27 April 1678 op vijf-en-dertigjarigen leeftijd zijn zielsbestuurder ROLAND. De jonge kanunnik, die dezen heiligen priester in zijn werk

---

De goeie man keek me 's diep in mijn heldere nog van verontwaardiging schitterende kijkers, kneep me in de wang, en schreef 'n briefje aan de directie met ingesloten chèque en 't verzoek die 3 maanden uitsluiting te veranderen in één maand, wat goedgunstig werd toegestaan.

***

Zoo dikwijls ik in de buurt van 't apengebouw kwam, dacht ik aan Jim, aan mijn unieken Columbiaanschen langgebaarden brulaap, die de laatste 2 jaren mijn intimus, mijn speelpop, mijn guitige altijd goed gehumeurde kameraad op 't eenzame San Willibrordo geweest was, en die ik op Curaçao in goede handen had achtergelaten.

't Apenhuis mijner jeugd was lang zoo weelderig niet ingericht als 't tegenwoordige, maar hoe paleisachtig ook opgetrokken, riekt 't hier, ondanks alle mooiïgheid, al even onaangenaam als in hun oude woning, zoo heelemaal geen odeur als in 'n winkel van Boldoot.

Dat kunnen natuurlijk die lieve diertjes niet helpen, die zijn zoo opgevoed, maar wel de directie, die toch heusch wel voor 'n paar flinke wijdarmige electrische vaans in die zaal had mogen zorgen.

Bij mij eerste bezoek ben ik nauwkeurig kooi nå kooi nagegaan, om te zien of ik geen familielid van mijn dierbren Jim kon vinden. Helaas, niet alleen zelfs geen nabestaande, maar ook zelfs geen enkel, die in z'n schaduw kon staan.

Wel shockeerde me daar 'n heel partijtje, 'n hokvol afgrijslijk vieze beesten met zwabberende bonken rauw vleesch, die 't doodschieten nog niet waard zijn, in 't oerwoud van 't darkest Afrik moesten blijven, maar niet achter tralies voor fatsoenlijke menschen te kijk gezet worden. Bah! Disgusting! Weet ge wat me soms speet? Dat ik Jim toch maar niet mee heb genomen naar Holland.

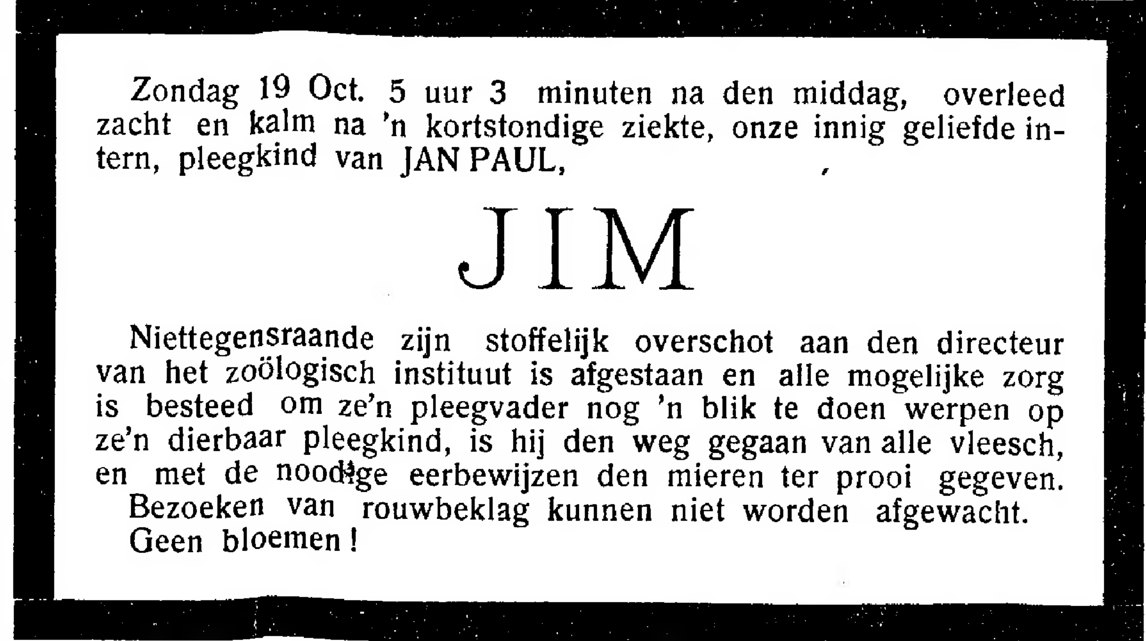
Volgens oppasser van 't apenpaleis zouden ze dolgraag 'n brulaap in hun collectie hebben, had 'm dan met 'n grootsch geschenk cadeau gemaakt aan 't Diergaarde-bestuur, was dientengevolge eerelid benoemd voor 'n maand of 6, en boven 't hok, waarin dan peinzend mijn darling in z'n baard zou zitten wriemelen, zou dan te lezen staan:

JIM
Columbiaansche brulaap (mycetos)
Geschenk v/d Heer
JAN PAUL
Curaçao.

En dan had ie misschien nog geleefd. Zoo, is ie dood?

Ja, ie is dood, dood als 'n pier.

Toen ik in Holland Amigoe van 25 Oct. 1919 openvouwde verbleekte ik, want tusschen dikke rouwrand las ik de volgende annonce:

Zondag 19 Oct. 5 uur 3 minuten na den middag, overleed zacht en kalm na 'n kortstondige ziekte, onze innig geliefde intern, pleegkind van JAN PAUL,

JIM

Niettegensraande zijn stoffelijk overschot aan den directeur van het zoölogisch instituut is afgestaan en alle mogelijke zorg is besteed om ze'n pleegvader nog 'n blik te doen werpen op ze'n dierbaar pleegkind, is hij den weg gegaan van alle vleesch, en met de noodige eerbewijzen den mieren ter prooi gegeven.
Bezoeken van rouwbeklag kunnen niet worden afgewacht.
Geen bloemen!

Wat 'n slag! En 't lyrisch- tragische van 't geval, 'n ieder die 't las of hoorde, condoleerde me onder 'n schaterlach.

En toen ik bij mijn moeder kwam, en met 'n bedrukt gezicht zei: Moeder, me'n aap is dood, toen klonk 't:

„Hè, goddank, jongen dat je dat vieze beest kwijt ben, en toen keek ze me 's aan en zei: neen hoor, zoo meen ik 't niet, maar koop toch in hemelsnaam nooit meer zoo'n dier."

Beloofd het ik dat niet, want ik was nog geen 2 maanden hier, of 'n nieuw exemplaar zat weer doodkalm op mijn schouder aan mijn neus te trekken.

Coecoe, wiens wieg op Venezuela gestaan heeft, *Coecoe* met ze'n bewegelijke kraaloogen en ze'n brutale toet, kan echter niet halen bij ze'n rasechten voorganger.

Jim was, ja, laat ik dat nu 's mooi zeggen, ja *Jim* was *Jim*, en daarmee uit.

***

Ben zeker, als ik binnenkort een van mijn Onder-de-streep lezers ontmoet, ze mij zullen vragen:

Maar Jan Paul, waarom zit gij toch copie te pennen met 'n touwtje om je rechter grooten been.

Weet je dat niet?

Neen,

Lees je de *Boletin Comercial*?

Ja, maar wat zou dat?

Man, dan lees je die krant of maar half, óf je verstaat geen Spaansch. In *Boletin* van 'n maand of wat geleden heb je kunnen lezen dat, lijdt ge aan kiespijn, bindt 'n touwtje om je groote been, en foetsie is de pijn.

Hadt je toen kiespijn?

Ja, en leelijk ook.

En is 't nu beter?

Ja, 'k voel niks meer.

Goed, dat ik 't weet, 't kan te pas komen.

Denk je maar, touwtje hielp geen lor.

Maar je bent de pijn toch kwijt?

Nog al wiedes, ben volgende ochtend 5.15 naar stad getrukt en om 9.45 was de boosdoener er uit.

O!?

Weet je wat ik praesumeér, dat een of andere op O. W. belusten touwslager dit welkom bericht aan nachtwandelende kiespijnlijders, in de wereld heeft geschopt.

Maar hoe ook, 't blijft niettemin oirbaar, dat *Boletin*-redactie nu met klem protesteert tegen de onfeilbaar genezende kracht van dat z. g. heulaanbrengend touwtje.

Heb ik gelijk of niet?

Tabeh.

JAN PAUL.

San Willibrordo

2 Mei 21.

opvolgde, erfde van hem 'al zijn ijver, en geleid door de hand der Goddelijke Voorzienigheid, kwam hij, zonder het te voorzien of te willen tot de oprichting van het Instituut der *Broeders van de Christelijke Scholen.* Wij hebben reeds gezegd, dat het onderwijs der jeugd Roland aan 't harte lag. De bedorvenheid, de slechte opvoeding en de onwetendheid der armen waren het voorwerp zijner bekommeringen, en scherpten zijn ijver tot het zoeken der hulpmiddelen, waardoor hij deze groote maatschappelijke kwalen te keer kon gaan. God gaf hem in, te dien einde, godsdienstige, kostelooze scholen op te richten, in de plaats waar hij woonde. Dit middel was uitmuntend, maar niet gemakkelijk aan te wenden. Immers, kostelooze scholen tot stand brengen, vergt fondsen of andere hulpmiddelen om hun bestaan te verzekeren. Dat was nog niet voldoende; er moeten bekwame meesters en meesteressen gezocht worden, die de verwaarloosde jeugd konden onderrichten en ze nog meer door hun voorbeeld dan door hun onderwijs, tot godsdienstigheid zouden opleiden; en waar die gevonden? Om praktisch onderwijzer te zijn moet men daartoe opgeleid worden en moet men ook dit verheven ambt hebben leeren uitoefenen. Het ging er dus om, vormscholen op te richten, waar onderwijzers en onderwijzeressen, evenals de priesters in de seminariën, konden onderwezen en tot bekwame opvoeders der jeugd opgeleid worden, ten einde de hun toevertrouwde kinderen in godsvrucht op te voeden, hun de christelijke leering te onderwijzen en de andere in het maatschappelijk leven vereischte wetenschappen aan te leeren.

De Eerwaarde Pater Barré, van de orde der Minderbroeders, een man, bezield met een vurigen, apostolischen ijver, was reeds verscheidene malen door goddelijk ingeving aangezet om dit werk aan te vatten, en hij is er werkelijk in geslaagd de orde van de *„Zusters der Voorzienigheid"*, te stichten, die zich overal begeven waar men hare diensten inroept. Roland was de eerste. die hiervan gebruik wist te maken, om te Reims eene dergelijke kloostergemeente van onderwijzeressen te stichten, die evenwel eerst na zijnen dood door de zorgen van den heiligen De la Salle, de gewenschte uitgebreidheid verkreeg. Die kloosterorde was pas ontstaan onder den naam van: *„Zusters van het Kindje Jezus"* toen het den Heer behaagde Roland tot zich te roepen. Het eerste, waarvoor Roland op zijn sterfbed zorgde, was, den heiligen De la Salle te verzoeken hem te willen opvolgen en de vader te worden van die jeugdige kloosterlingen, welke hij als weezen achterliet en die bestemd waren voor de opvoeding der arme weesmeisjes te zorgen. De Heilige begon spoedig het gewicht te voelen van den last, welken hij op zijne schouders had geladen: bij alles, wat hij deed voor den bloei van de nieuwe instelling, waren de ontelbare moeilijkheden en hinderpalen, die hij ontmoette, als zoovele scherpe doornen aan den groeienden rozenstruik, dien hij te verzorgen had. Om het werk duurzaam te maken, moest hij de goedkeuring der stadsregeering, de toestemming van Mgr. den Aartsbisschop en die des Konings hebben; en dat ging niet gemakkelijk. Toch ontzag de heilige De la Salle geen moeite en smaakte het innig genoegen zijn pogingen met den besten uitslag bekroond te zien. Koning Lodewijk XIV gaf bij de eerste aanvraag zijne toestemming; de volmacht, op kosten van Mgr. Telier in de rijksvergadering ingeschreven, werd ter hand gesteld aan hem, die er met zoo'n goeden uitslag voor gewerkt had. Mgr. de Aartsbisschop deed nog meer. Nu hij eenmaal bescherming verleende aan een werk, dat hij als het zijne beschouwde, wilde hij er milddadig aan medewerken, en zijne eigene goederen aanwenden tot het stichten van een huis, dat men terecht een kweekschool voor onderwijzeressen noemen kon.

Door zijne bescherming, door zijne milde giften, werd de inrichting degelijk gegrondvest en steeg weldra tot eenen hoogen trap van bloei, die tot heil strekte van het volk. Deze kloostergemeente heeft dus, weliswaar, haren oorsprong te danken aan Roland; maar zij dankt aan de ijverige zorgen van den heiligen De La Salle hare ontwikkeling en haren bloei".

Dat zijn de Broeders, die ook in Nederland in Baarle-Nassau een Katholieke Normaalschool voor Onderwijzers hebben, waar zij, nu wel niet voor niets, maar dan toch voor zoo weinig als het kan, die jongens opnemen, welke zich voor katholiek onderwijs willen doen opleiden; 'n belangrijke instelling nu er zoo groot een tekort aan onderwijzers, ook aan Katholieke en Katholiek-gevormde onderwijzers is én er zoovele jongensscholen bij komen.

In het 18e hoofdstuk behandelt de schrijver den Heiligen de la Salle als opvoedkundige en onderwijsman. „Zonder eenige overdrijving mag men zeggen, schrijft hij, dat de Heilige Johannes Baptista de la Salle de grootste opvoedkundige, of wil men, paedagoog, geweest is, die het beschaafde Europa heeft voortgebracht...... Zijn rein en heilig leven, dat ieders bewondering afdwingt; — zijn practische werkzaamheid voor de klas, trots zijn priesterschap, trots zijn hooge kerkelijke bediening die hem voor de wereld de meest eervolle loopbaan opend*e*n; — zijn geschriften op onderwijsgebied, waarin hij alleen datgene als regel vaststelde, wat de praktijk in de school hem en den zijnen als doeltreffend had leeren kennen," de voortreffelijke verbeteringen, die hij in het onderwijs aanbracht; — de boekjes die hij samenstelde zoowel voor gebruik in de school als die hij schreef voor de vorming der onderwijzers, geven hem recht op de allereerste plaats in de rij der opvoerders. Geen wonder dan ook dat 't lid der Academie, de Bonald van zijn stichting getuigt: „Het instituut der Broeders van de Christelijke Scholen is een meesterstuk van wijsheid en menschenkennis."

Berichten uit de Kolonie.

Een Vorstelijk bezoek.

Het reeds zoo lang aangekondigde bezoek van den Spaanschen Prins heeft deze week plaats gehad.

Woensdag avond na 6 uur kwam de Spaansche boot *Montevideo* onze haven binnen, terwijl de muziek van het Garnizoen het Spaansche volkslied speelde ter eere van Prins Ferdinand van Beieren en Bourbon, Infante van Spanje. Deze Prins is een zoon van Prins Ludwig Ferdinand van Beieren en van Paz de Bourbon, een tante van den koning van Spanje. Hij huwde met de Infante Maria Teresa, de jongste zuster van den Spaanschen Koning. Na den dood zijner gemalin, huwde hij met de Hertogin de Tolavera.

De Prins maakt sedert een geruimen tijd een rondreis langs de kusten van Latijnsch Amerika om de vrienschapsbanden dezer vroegere Spaansche landen weer hechter met het oude vaderland aan te knoopen.

De *Montevideo* kwam via het Panamakanaal van de Westkust van Zuid-Amerika en bezocht daarna Barranquilla, en Carthagena. In deze laatste plaats verbleef de Prins 4 dagen.

Hier op Curaçao kwam de Prins *niet* aan wal, want de boot verbleef hier maar enkele uren. Namens Z.Exc Gouverneur HELFRICH werd de Prins door den Procureur Generaal MR. J. B. GORSIRA begroet.

Van hier vertrok de boot nog dienzelfden avond naar La Guayra. In Caracas werden reeds lang luisterrijke feesten ter eere van den Vorstelijken Bezoeker voorbereid.

Colombia.

Eindelijk is dezer dagen door den nieuwen President der Ver. Staten van Amerika uitvoering gegeven aan het vroegere contract met Colombia tot betaling der 25 millioen dollars als schadevergoeding voor den afstand van de Panama-kanaal-zône. Door de plotselinge afscheiding van de Republiek Panama van Colombia waren aan de uitvoering van dit contract moeielijkheden in den weg gelegd, die eerst nu zijn opgelost.

Naar men zegt, zou Colombia nu tegelijk alle petroleum-concessies in dat land aan Amerika hebben afgestaan.

Gouverneur Helfrich.

Van bevriende zijde maakt men ons opmerkzaam, dat ons bericht in ons vorig nummer omtrent Gouverneur Helfrich niet geheel en al juist is. De zaak is zóó:

De Gouverneur is door den Minister gevraagd om aan te blijven, dus om zijn verzoek tot ontslagname in te trekken. In geval dit niet mogelijk is, om dan althans nog eenige maanden het Bestuur te blijven waarnemen.

De Gouverneur heeft zich niet laten verbidden en zal in Juni zijn ambt neerleggen.

Juliana — Volharding 2—1.

Op Hemelvaartsdag zágen we 'n match, die 't publiek van 't begin tot 't einde in spanning hield. Van beide zijden wordt direct vurig aangepakt. Voor 't half-time geeft de voorhoede van *Juliana* 'n spel te zien dat sluit. Haar vleugels fungeeren uitstekend, zoodat na een 10 minuten de keeper van *Volharding* al moet visschen. De voorwaartsen van hun tegenstanders zijn echter ook in vorm, zoodat 't militaire doel ook nog al eens in gevaar komt vooral bij 'n penalty, die echter op niets uitloopt. De rust gaat in met 1—0 voor de militairen.

Na 't half-time doet "Volharding" haar naam eer aan. Jammer dat ze zoo slecht schiet. Schoone kansen worden verknoeid. Na 'n heftige scrimmage volgt eindelijk toch 'n treffer op 't militaire doel, die de stand op 1—1 brengt.

Kort daarop schiet de mid-voor van "Juliana" een penalty jammerlijk naast. "Volharding" blijft ver woed aanvallen, maar haar onvast schot brengt geen succès. Tegen 't einde weet de mid van de soldaten met 'n onhoudbaren kanjer 't beslissend punt te maken.... Eindstand 2—1.

'n Oogenblik zijn we taai geworden!

Wie is de baas in 't spel?.....

Ja.... de scheidsrechter, maar dezen keer durfde 't publiek zich brutaal inmengen in diens rechten. We zagen zelfs 'n „heer" in 't veld komen en onbetamelijk tegen den scheidsrechter optreden.

Eer aan J. Hernandez, die zich niet beïnvloeden liet, en onpartijdtg zijn gang ging....

Als 't publiek zoo blijft vervelen, zal zich in de toekomst niemand meer aan den lastigen post van scheidsrechter willen wagen.

„Volharding" — Jong Curacao" 1—1.

Als „Jong Curaçao" den toss gewonnen heeft, blaast de scheidsrechter, J. Hernandez, de beide teams in 't veld.

In 't begin is 't spel weinig geanimeerd; vooral „Jong Curacao" schijnt niet op dreef, hoewel ze den wind nog wel in den rug hebben.: „Volharding" trekt daar partij van en zit nog al eens op de goal van haar vijanden. Na 'n kwartier weet de mid-voor bij een van die aanvallen te doelpunten, en den stand te brengen op 1—0. Nu komt er meer vuur in „Jong Curacao" maar haar verre schoten zijn niet gevaarlijk, zoodat halftime ingaat met bovengenoemden puntenstand.

Daar: „Volharding" nu den wind mee krijgt verwachten mij 'n voordurend bombardement op „Jong Curaçao" 's doel.

Spoedig blijken wij in onze verwachting bedrogen te zijn. De roodsjerpen doen forsche aanvallen, en zoo volgt na 'n hevige bestorming, 'n onverwacht-ver-schot, dat gelijk spel maakt.

Daar 't einde nadert, wordt 't spel nog vuriger om 't winnende punt te maken. "Volharding" krijgt daarvoor n' mooie kans in 'n penalty, die evenwel zoo tam genomen wordt, dat de keeper hem gemakkelijk wegwerkt.

Nu volgt nog 'n heen en weer schoppen zonder resultaat zoodat bij 't einde de stand nog 1—1 is....

Bij het nemen van den strafschop had de scheidsrechter veel strenger moeten optreden; tegen 't enthousiast opdringen vooral van 't jongere publiek.

Ook de plaats der spelers was bij 't nemen van de penalty verkeerd. Alle spelers — uitgezonderd de keeper en de nemer — moeten in dat geval buiten 't strafschopgebied staan,......

Hoewel „Volharding" aanvankelijk steviger spel liet zien, moest ze 't toch in volharden tegen "Jong Curaçao" afleggen.

R.Vos, de mid-voor van Volharding gaf dikwijls mooi spel te zien, en „Jong Curaçao" had 'n wakkere verdediger in z'n rechtsche fooll-back M Lodewijk.

Nieuwe Consul.

In plaats van wijlen den Heer JOHN MONSANTO is door den President van de Republiek Haïti tot consul voor dit eiland benoemd de Heer ARTHUR VON SECKENDORFF. Tijdens diens afwezigheid zal de Heer A DE HASETH de belangen van dat Consulaat behartigen.

Congregatie van Roosendaal.

De ZeerEerw. Mére THEOPHANE, reeds gedurende 16 jaar Algemeen Overste der EE. Zusters van de Congregatie van Roosendaal, en die het vorig jaar ook de huizen der Zusters in Curaçao en Suriname bezocht, had den wensch te kennen gegeven bij de a. s. verkiezing voor geen enkele benoeming meer in aanmerking te komen.

In het Algemeen Kapittel onlangs te Roozendaal gehouden, voorgezeten door Z. D. Hoogw. Mgr. P. Hopmans, Bisschop van Breda, werd gekozen tot Alg. Overste Mére M. Angeline, tot Mére Vicaire M. Euphrosine tot assistenten M. Gudule. M. Auguste, M.Joseph.

De Eerw Soeur M. Auguste, die mede in den nieuwen Raad van Bestuur der Congregatie benoemd is, vergezelde het vorig jaar Mére Theophane op haar visitatiereis hier in de kolonie.

Staking in New York.

Waarschijnlijk is er in New York een staking onder de dokwerkers uitgebroken. En het heeft den schijn als of men verwacht, dat deze staking wel van langen duur kan zijn, althans van uit New-York kreeg het agentschap van de *Red-D-Line* alhier reeds telegraphisch bevel, het SS. *Caracas*, tot nader orde vast te houden en niet naar New York te laten vertrekken.

El Boletin Comercial vestigt er tevens de aandacht op, dat voor 1 Mei ook de verlaging der loonen is afgekondigd, zoodat het zeer goed mogelijk is, dat de staking daarmede in verband staat.

Zeilvaart.

In de maand April 1921

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Aruba	11	Aruba	10
Bonaire	36	Bonaire	41
Bov. Eilanden	1	Boven. Eiland	1
Cuba	2	Columbia	4
Guanta	1	La Guaira	6
Gulport	1	La Vela	13
Higuerote	2	Maracaibo	13
La Guaira	3	Pto Cabello	9
La Vela	13	Pto Rico	4
Maracaibo	13	Pto Sucre	2
Pto. Cabello	9	Sto. Domingo	1
Pto. Rico	2	Sta. Martha	1
Sto Domingo	1		
Van Zee	1		
Totaal	96	Totaal	105

Huldiging.

Donderdag morgen had op de Club *„de Gezelligheid"* de huldiging plaats van den Heer HERMAN LEYBA, Consul van Venezuela, naar aanleiding van diens benoeming tot Officier in de orde van Oranje Nassau. Deze huldiging ging uit van den handelstand. Allereerst werd het woord gevoerd door den Heer J. P. G. ECKER, die in kwaliteit van Ondervoorzitter sprak namens de Kamer van Koophandel. Vervolgens sprak de Heer C. S. GORSIRA J. P. EZN. den geridderde toe namens de Agentschappen der verschillende Stoombootmaatschappijen.

Door beide sprekers werd met groote waardeering de verdienste van de Heer Leyba als Consul van Venezuela tegenover den handel en scheepvaart op dit eiland in het licht gesteld. De Heer Leyba beantwoordde de sprekers.

De zaal der *Gezelligheid* was geheel gevuld met belangstellenden.

Ook de Gouverneur met adjudant was eveneens aanwezig.

Dienzelfden avond ten 8.30 was een serenade met fakkeloptocht door een feestcommissie georganiseerd ter eere van den Heer H. LEYBA. Opgesteld in de Breestraat Punda trok de stoet over Pietermaai naar het woonhuis van den Heer Leyba op Scharloo.

Hier waren reeds Z.Exc. Gouverneur Helfrich met adjudant, de Procureur-Generaal, de President van het Hof, en tal van notabelen bijeen.

Namen de feestcommissie sprak de Heer Emilio Lopez Henriquez den Heer Leyba toe om hem met de hooge onderscheiding en de erkenning zijner verdienste van de zijde der Nederlandsche Regeering geluk te wenschen.

De Heer Leyba antwoordde getroffen over die buitengewone bewijzen van waardeering. De muziek speelde de Nederlandsche en Venezolaansche volksliederen. De optocht opgeluisterd door fakkels, vlaggen, Chineesche lampions vond in de beste orde plaats. Voor het woonhuis van den Heer L. werd Bengaalsch vuur afgestoken. Er heerschte veel geestdrift. In de zaal waren de portretten van H. M. Koningin Wilhelmina en van Simon Bolivar den Bevrijder met bloemen versierd.

Opening van den Kol. Raad.

A. s. Dinsdag 10 Mei zal door ZExc. Gouv. HELFRICH het nieuwe Zittingsjaar van den Kol. Raad met het gebruikelijk ceremonieel worden geopend.

Officieele berichten.

Hierbij wordt bekend gemaakt, dat door den Gouverneur, op een door Z.Exc. op den 30sten April Jl. verzonden telegram, luidende:

„Koningin der Nederlanden, Het Loo".

Kolonie Curaçao biedt eerbiedig U M. en Z. K. H. Prins der Nederlanden hare oprechte gelukwenschen aan met den verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana."

op den 3 dezer het volgende draadbericht uit Den Haag is ontvangen:

GOUVERNEUR, Willemstad.

U bevolking kolonie Curaçao mede namens Prins oprechte dank gelukwenschen.

WILHELMINA.

De tijd. agent van politie 2e klasse A. Hanson is benoemd tot tijd. agent 1ste klasse.

Aan den bediende bij den vuurtoren op Klein-Curacao A. Zimmerman is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend; en M. Foendador is als zoodanig benoemd.

De Roomsch Katholiek Geestelijke van den 2n rang M. J. P. de Groen is in activiteit hersteld.

Aan den 1n commias ter Gouvernements-Secretarie R. F. W. Boskaljon is op grond van tienjarigen onafgebroken dienst in de kolonie, een jaar verlof naar Nederland verleend.

In de commissie, belast met de voorbereiding en de leiding van het volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin op 31 Augustus a.s. zijn benoemd De heeren R. D. de S. Arends, Egon Gerstel, Jan Haayen, M. F. Kroon, J. Kruseman, W. Nyhof en C. Winkel FWPz.

Correspondentie. Wegens plaatsgebrek moet het *Ingezonden Stuk* van een OPMERKER tot de volgende week blijven liggen.

Officieele berichten.

(Van de vorige week.)

Aan den onderwijzer op Bonaire J. Muller is om gewichtige redenen drie weken verlof verleend.

De onderwijzer J. H. P. Schrils is eervol ontheven van de tijdelijke waarneming der betrekking van ontvanger, ambtenaar van den Burgerlijken Stand en Secretaris van den Raad van Politie op Saba, en de klerk van St. Martin W. F. M. Lampe tijdelijk met die werkzaamheden belast.

De klerk F. A. Simmons is eervol ontheven van de verdere waarneming van ambtenaar bevoegd verklaard het Openbaar Ministerie op Saba waar te nemen, en de klerk W. F. M. Lampe tijdelijk als zoodanig aangesteld.

De klerk W. R. Plantz is overgeplaatst ten kantore van den ontvanger op St. Martin en tijdelijk belast met de werkzaamheden van de koloniale postspaarbank.

Mej. Waymouth is tijdelijk aangesteld tot 2de beambte ten kantore van den Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden.

Aan den agent van politie 2e klasse J. Th. Blom is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De infanterist S. R. Pietersz is op zijn verzoek eervol ontheven van zijne verdere werkzaamstelling bij de politie.

Aan den agent van politie 2e klasse S. S. Cannister is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan Mej. M. C. Slothouwer, onderwijzeres 1ste klasse aan de Wilhelminaschool is tot herstel van gezondheid tien dagen verlof verleend.

Aan den gouvernements-geneeskundige in deze kolonie D. L. Ellis is op zijn verzoek wegens gezondheidsredenen eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse E. Sloterdijk, thans met verlof in de V. S. van Amerika, is op zijn verzoek eervol ontslag uit den dienst verleend

BUITENLAND.

Kardinaal Gibbons. †

Op hoogen leeftijd is Zijne Eminentie kardinaal GIBBONS, Aartsbisschop van Baltimore de vorige maand overleden.

Een kerkvorst van groot aanzien en wiens woord van verstrekkenden invloed was, ook bij andersdenkenden, gaat met hem heen.

Van de christelijk-sociale beweging, welke tegen het eind der vorige eeuw steeds vaster vorm begon aan te nemen, was hij een der baanbrekers.

Met Mgr. IRELAND stond hij aan de spits dier beweging en gaf hij in de *Sturm und Drang*periode dier dagen leiding, waar leiding gegeven moest worden.

Daarbij deed de kardinaal zich kennen als een sterk en volijverig apologeet, wiens werken in vele talen — ook in het Nederlandsch — zijn overgezet.

Zoo leeft hij voort in zijn geschriften, terwijl het aan zijn jaren- en jarenlange onvermoeide werkzaamheid als Kerkvoogd (meer dan een halve eeuw droeg hij de bisschoppelijke waardigheid) voor een ruim deel is te danken, dat de Kerk in de Vereenigde Staten zich krachtig ontwikkelen kon, en tot grooten bloei kwam.

Dat hij van dien bloei getuige heeft mogen zijn, was wel de heerlijkste belooning, welke hem hier beneden kon worden geschonken voor zijn rijk gezegenden arbeid.

De Volksstemming in Opper-Silezie.

De groote belangstelling gaat nog steeds uit naar den uitslag der volksstemming in Opper-Silezië. „Polen of Duitsch?" Aldus vraagt in de Centrale landen elkeen zich af. Treinen vol Duitsche Sileziërs werden uit verre streken van Duitschland en Oostenrijk naar Silezië gratis gezonden, en de Duitsche stations waren bij hun terugkeer ter hunner eer gesierd met groen en linten. De Duitschers hebben een buitengewoon groote meerderheid behaald.

Maar.... zoo eenvoudig als de volksmond de vraag stelde: „Polen of Duitsch?" is de zaak niet. Want de Duitsche meerderheid der stemmen geeft ons nog geen bescheid over den loop der toekomstige grenzen. Het Vredestractaat van Versailles schrijft namelijk voor: „Bij het eindigen van de stemming wordt het aantal stemmen in elke gemeente aan de voornaamste geallieerde en geassocieerde mogendheden door de (geallieerde) commissie tegelijk met het uitvoerig rapport over den loop der stemming medegedeeld. Hieraan moet toegevoegd worden een aanbeveling over de lijn, die als de grens van Duitschland in Opper-Silizie dient aangenomen te worden. In deze aanbeveling zal rekening worden gehouden *met de wenschen* van de bewoners, gelijk die bij de stemming tot uiting zijn gekomen, *en niet de geografische en economische positie van de plaatsen!*" Daarna eerst bakent de Opperste Raad definitief de grenzen af. Het zal dus nog lang duren éér er een beslissing komt, en de uitslag is nog zeer wisselvallig.

In ieder geval is er intusschen in het heele land een overweldigende Duitsche meerderheid.

Het is echter van belang in aanmerking te nemen dat er niet gestemd is om het geheele gebied, maar, zooals reeds is opgemerkt, om een aanwijzing voor de grensbepaling. Het komt er dus bijzonder op aan, hoe de uitslag geweest is in de *industrieele* districten, die voor Duitschland een levenskwestie heeten te zijn. Uit de gegevens, die ten dienste staan, blijkt dat in de districten Rybnik en Pless (welke naast een belangrijke nijverheid, buitengewoon groote onontgonnen minerale schatten hebben, en waarop de Polen bijzondere hoop hadden gesteld). de Polen een belangrijke meerderheid hadden behaald. In het belangrijkste industriecentrum Katowitsz hebben de Duitschers een kleine meerderheid behaald enz enz.

Een oplossing heeft de volksstemming dus vooralsnog niet gebracht.

Toeslag voor groote gezinnen.

In de Fransche Kamer is 24 Maart een wetsontwerp aangenomen, waarbij bepaald is, dat aan elk Fransch gezinshoofd, dat meer dan drie wettige of onwettige kinderen, jonger dan 14 jaar, te verzorgen heeft, een jaarlijksche tegemoetkoming van 360 francs wordt gegeven. Voor het vierde kind en voor elk volgend kind een nog hooger aanvullende tegemoetkoming die 390 francs voor het 5e, 420 voor het 6e, 450 voor het 7e kind bedraagt. De levende kinderen, die nog geen 16 jaar oud zijn, doch een opleidende studie volgen, worden met de kinderen beneden de 16 jaar gelijkgesteld. Indien de ouders gestorven zijn, ontvangt de voogd de vergoeding.

Van hier en daar.

De katholieke Bisschop van Northampton diende onlangs in de kapel der Paters Oratorianen van Cambridge het H. Vormsel toe aan acht studenten der Universiteit aldaar, die tot het Katholicisme waren overgegaan.

— Op verzoek van den Pauselijken Delegaat Mgr. Moriondo, O. P. heeft Z. H. Paus Benedictus XV drie paters Jezuiten naar Georgia (Kaukasus) gezonden om de Katholieke herleving in dit land te helpen bevorderen.

— In de *Allgem. Rundschou* schrijft D. Albani een artikel om zijn ontslagname als Luthersch predikant te motiveeren en zijn waarschijnlijken overgang tot de Katholieke Kerk.

— Over de interessante en machtige Amerikaansche Katholieke Mannenorganisatie *Knights of Colon* is een uitvoerige geschiedenis geschreven in twee deelen door MAURICE EGON en JOHN KENNEDY, onder den titel van: *In Peace and War.*

— De gemeenteraad van Verdun (Frankrijk), die door geld uit Londen gesteund wordt bij den wederopbouw dier stad, heeft *met algemeene stemmen* besloten aan den Bisschop het Bisschoppelijk paleis en het groot seminarie weer terug te schenken, die bij de Fransche scheidingswetten onteigend en aan de Katholieken ontnomen waren.

— *The Missionary* van New York publiceert een lijst van recente bekeeringen tot het Katholieke Geloof. Zoo werd b.v. onlangs op denzelfden dag het H. Vormsel toegediend te Saint-Louis aan 46 volwassenen, te Lakewood aan 40, te Saint Patrick aan 15 en te Newport aan 50.

— Te Zwolle (Holland) werden in de kloosterkerk der Paters Dominicanen een paar maanden geleden een reeks conferenties geopend, handelend over *Roomsche leer en Roomsch leven* voor *uitsluitend niet katholieken.* De toevloed van belangstellenden was buiten verwachting. Hun aantal bedroeg bij elke conferentie ruim 400 personen, die met de grootste aandacht den spreker volgden.

Deze conferenties werden gehouden door den ZeerEerw. Pater M. GYLSWIJK, prior van het Klooster te Zwolle en werden later eveneens gehouden te Leeuwarden, Amsterdam en Delft. Overal was de toeloop buitengewoon groot.

— In de maand September van dit jaar zal te Boulogne (Italie), het 7 eeuwfeest van het sterven van St. Dominicus op luisterlijke wijze gevierd worden. Er zal een internationaal Congres voor de derde orde van St. Dominicus gehouden worden, waarna een grootsche processie met de relieken van den H. Dominicus door de straten der stad zal trekken. Vele kardinalen en bisschoppen hebben reeds hun deelneming toegezegd.

— De oprichting van een Katholieke Universiteit in Nederland begint reeds meer vaste vormen aan te nemen.

Thans is door het Episcopaat in Nederland aan Dr. J. H. E. J. HOOGVELD Prof. aan het Seminarie te Culemborg de voorbereidende werkzaamheden voor die oprichting. opgedragen

Het Vaticaan.

De eenige mogendheden, die geen enkele betrekking met den Heiligen Stoel onderhouden, zijn slechts Denemarken, Noorwegen en Zweden, (die in totaal slechts 16.920 katholieke onderdanen tellen,) verder de republiek Liberia in Afrika, Panama, Guatemala, China en het koninkrijk Siam. China zou reeds sedert jaren officieele relaties uit met Vaticaan hebben aangeknoopt, wanneer — zooals de *Gaulois* nog onlangs bevestigde, — Frankrijk zich niet daartegen verzet zou hebben.

Dit korte overzicht is in al zijn nuchterheid en zakelijkheid een schitterend pleidooi voor het steeds stijgend aanzien van het Vaticaan na den oorlog. Het hernieuwt de hoop, dat eindelijk de onrechtvaardige tegenkanting tegen de opname van den Paus in den Volkenbond verdwijnen zal en dat de Paus door zijn machtigen steun dien Bond nieuw leven zal kunnen geven.

Stamboelinski, de premier van Bulgarije bracht gedurende een reis naar Italië een bezoek aan den staatssecretaris Kardinaal Gasparri, waarbij de betrekkingen tusschen Bulgarije en het Vaticaan besproken werden. De onderhandelingen over een concordaat met Bulgarije zijn nu aan den gang.

Ook Griekenland heeft officieel het Vaticaan doen weten, dat het in onderhandeling wenscht te treden om een concordaat tot stand te brengen.

Door den H. Stoel werden in het afgeloopen jaar vijf nieuwe Apostolische Nuntiaturen opgericht: één te Berlijn, waar Mgr. Pacelli als nuntius optreedt; één in Tsjecho-Slowakije, met Mgr. Micara als vertegenwoordiger van Rome; één in Hongarije, met Mgr. Schioppa als nuntius; één in Rumenië, waar Mgr. Marmaggia is benoemd, terwijl in Zwitserland, dat na 47 jaren onderbreking weer de betrekkingen met Rome heeft aangeknoopt, Mgr. Magliore als nuntius is aangesteld.

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan art. 2 der Verordening van 31 October 1901 29 Januari 1902 (P. B. 1902 No. 7), thans luidende:

„Iedere hond moet voorzien zijn van:
1o. Een halsband met metalen plaat, waarop vermeld staat de naam des eigenaars;
2o. Een aan den halsband vast te hechten penning, welks vorm en opschrift jaarlijks in de maand Mei door den Procureur-generaal worden bepaald en welke, op vertoon van eene door den Ontvanger afgegeven kwitantie, waaruit blijkt, dat de in artikel 1 bedoelde belasting is betaald, vanwege het plaatselijk Hoofd van Politie tegen den kostenden prijs wordt verstrekt."

De penning zal dit belastingjaar den vorm van een ruit en tot opschrift hebben het getal 1921 en het volgnummer, terwijl het woord Curaçao aan de andere zijde voorkomt.

De penningen zijn aan de Hoofdwacht der politie te Willemstad verkrijgbaar tegen betaling van vijf en twintig cent.

Curaçao, den 2n. Mei 1921.

De Procureur-generaal.

J. B. GORSIRA.

1—4

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ten Spaar- en Beleenbank van *2e Juli 1919 t. m. 31 December 1919*, onder *No. 502. Y, t. m. No. 588. Z*, zal plaats hebben op DONDERDAG den 12 Mei 1921 a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curçao den 7 Mei 1921.

De Voorzitter

8 C. S. GORSIRA